

Hr Kristen Michal
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Harju 11
15072 Tallinn

Teie 30.09.2015 nr 22-1/15-00648/001
Meie 27.11.2015 nr 1-3/737

Ettepanekute esitamine halduskoormuse vähendamiseks

Austatud minister,

Eesti Tööandjate Keskliit esitab oma liikmete ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks:

STATISTIKA ARUANDLUS

Üheks suuremaks halduskoormuse tekitajaks on Statistikaameti aruanded. Ettevõtja tavapärase äritegevuse käigus enamjaolt Statistikaameti nõutud andmeid ei koguta ning spetsiaalselt Statistikaameti aruande jaoks andmete kogumine on tihti majanduslikult väga ebamõistlik. Nii võib juhtuda, et paljude ettevõtete poolt esitatud andmed on ebatäpsed ja sellest tulenevalt on ebatäpne ka kogu statistiline pilt, mis omakorda viib valede otsusteni statistika tarbija.

1. Mitmed liikmed tõid välja EKOMAR aruande. Selle koostamine on väga töömahukas ja ettevõtjad esitavad samasid andmeid kaks korda - aruanne on samaväärne majandusaasta aruandega, väga palju infot tuleb dubleerida.

Lisaks, kui majandusaasta aruandest tulnud andmed kohe EKOMAR'is kinnitada, siis selgub, et selles on mitmeid vigu.

Näiteks:

Kui aruandes on rida elekter, siis peab sisestama, kui palju on eelneval majandusaastal kWh tarbitud. Ilma selle infota pole kinnitada võimalik. Probleem tekib aga ettevõttega, kes ei tarbi kWh-e ning maksab ainult võrgutasusid, kuna on teinud liitumise.

Kui majandusaasta jooksul on töövõtulepinguga üks kord makstud palgatulu, peab sisestama, mitu töötajat ettevõttel on ja mitu töötundi kulutati. Probleem on aga selles, et tegelikult ei ole ettevõttel ühtegi töötajat ning kuidagi ei saa teada, kas kulutati 5 tundi või 50 tundi. Telliti ainult ühekordne teenus konkreetse tasuga. Kuid number tuleb aruandesse ikkagi sisestada, sest teisiti ei ole võimalik andmeid kinnitada. Järelikult tuleb andmeid valetada.

Tekib küsimus, mida annab riigile info 1,5 aastase hilinemisega, kui palju elektrit tarbiti ja mitu töötundi kulutati tellimustöö tegemiseks.

Ettepanek

1. Ettevõtte poolt varem esitatud aruannete põhjal võiks teha järelduse, et seda aruannet ei ole mõttekas konkreetselt ettevõttelt küsida (nimistusse lisada), kui näiteks viimased kaks aastat on aruannet esitatud n-ö nullidega (tühi aruanne) või siis on 10-15 leheküljelisest aruandest igal aastal täidetud ainult tühine osa (mõeldud aruandeid, mida korduvalt oleme täitmata tagasi saatnud, või siis on paar numbrit kirja pandud).
2. Statistikaamet võtaks andmed aruande EKOMAR jaoks RIK'ile esitatud majandusaasta aruandest, kus on absoluutselt kõik vajalik olemas.
3. Statistikaaruandesse EKOMAR annaks, võrreldes eelmise aastaga, koguda rohkem eeltäidetud andmeid (kinnitatud majandusaasta aruande andmetest).

2. Statistikaametile on vaja esitada erinevaid aruandeid, mis sisaldavad paljuski sama informatsiooni.

Igakuiste aruannete koostamiseks vajalik info kajastub ka kvartaalsetel aruannetel.

Probleemiks eelkõige igakuine palgaaruanne.

Ettepanek

1. Töötajate liikumise info võiks võtta MTA töötamise registrist.
Riik võiks seada endale eesmärgi: samu andmeid küsime ettevõtjalt ainult üks kord
Näiteks: majandustegevus, energeetika ja veevarustus (kvartaalne aruanne) – samad andmed, mis kuu aruannetes – küsitakse taas müügitulu, töötajukulused, varusid jne.
2. Soolise palgalõhe väljaarvutamiseks on spetsiaalne aruanne - nimetus „Palk, lisa oktoobrikuu kohta“.

Kas riik saaks isikukoodide järgi maksuameti TSD-dest välja otsida meeste ja naiste andmed? Väljamakstud tasude andmed saaks, kuid töötatud tunde ja tasuliike mitte, aga just neid lisaks kõigele muule küsib riik selles aruandes.

3. Otstarbekas oleks MTA ja Statistikaameti koostöö. MTA võiks küsida mõningaid statistikale vajaminevaid andmeid deklaratsioonides lisaks ja /või statistika võiks kasutada MTA-st saadaolevate andmetega eeltäidetud vorme. See ei oleks midagi uut, sest statistika ja äriregister juba teevad koostööd.

Kuna TSD andmed on detailsemalt kättesaadavad emta-keskkonnas, ei peaks Statistikaametile eraldi esitama statistikaaruandeid:

- „Palk, lisa oktoobrikuu kohta“
- „Tööjõu liikumine, hõivatud ja vabad ametikohad“

4. Aruanne statistikaametile (Palk) – andmed personali liikumisest võivad saabuda automaatselt Töötamise registrist (andmed töölt vabastatute ja tööle võetute kohta), kui Töötamise registrisse hakkavad tulema andmed nn töötajate hõivest (täis- või osaline hõive), siis võiks loobuda enamikust personalivaldkonda puudutavatest aruannetest.

3.Kvartaalne majutus- ja toitlustuse tulude/kulude aruanne statistikaametile.

Ettepanek:

Kas ei piisaks, kui Statistikaamet saab need andmed korra aastas aastaaruandest.

4.Statistikaameti aruanne „Ettevõtte keskkonnakulutused“:

- keskkonnakaitseinvesteeringud;
- keskkonnakaitse sisemised jooksevkulud;
- maksed keskkonnakaitseteenuste eest;
- tulud keskkonnakaitsetegevuse kõrvalsaaduste müügist.

Nimetatud info on kättesaadav muudest deklaratsioonidest ja aruannetest.

Näiteks: energiatõhususe auditeerimise kohustus ja aruandlus.

Ettepanek

Kaotada kohustus Statistikaameti aruande koostamiseks.

5.Statistikaaruanded ja nende juhendid on meie liikmete arvates liiga keerulised, vahel pole küsimused asjakohased ega võimalikud vastata. Selline keerukus teeb tulemused ebausaldusväärseks ja kasuteguri küsitavaks.

Näiteks: aruanne „Tööstustooted“ – osad liikmed ei saa selles alati oma tooteid õigesti klassifitseerida aruandes olevate valikute alusel.

Ettepanek

Selleks, et väljund oleks usaldusväärne, tuleks püüda aruandeid ja juhendeid lihtsustada ning kaaluda, kas vähem detailne info oleks piisav.

6. Kõiki statistikaaruandeid ei ole võimalik töödelda Excelis. See teeb nende täitmise suures ettevõttes väga keeruliseks, kuna kokku on vaja liita info erinevatest üksustest.

Ettepanek

Exceli versioon on vajalik kõikide Statistikaameti aruannete puhul.

7. Sadama kaubakäive ja laevakülastuste statistika

Antud küsimustes rõhutame, et meretranspordi valdkonnas on viimastel aastatel edukalt käivitud e-infokeskkonnad: EMDE - elektrooniline mereinfosüsteem; e-sadamaregister ja mõned rahvusvahelised e-infokeskkonnad.

Sadamad saavad Statistikaametile igal kuul kaupade „Lastimine-Lossimine“ aruande.

Sarnased andmed on kvartaalsetes aruannetes. Igakuuline aruanne ei tundu praktiline. Tekib küsimus, kes arvutab mingeidki sadamamajanduse näitajaid igakuuliselt, mis oleksid Eesti majandustegevuse analüüsis vajalikud (seda teeb vajadusel vaid sadam ise).

Kvartaalne statistika on praktiline ja vajalik teatud perioodi üldistamiseks, sealhulgas aastaegade väljavaates. Arvatavasti on vajalik igakuuliselt reisijate arv Saarte Liinide tegevusvaldkonnas ja ka rahvusvahelises reisiliikluses.

Ettepanek

Elektrooniline mereinfosüsteem (EMDE) on väga operatiivne infokeskkond, mis sisaldab jooksvalt sarnaseid andmeid, mis esitatakse Statistikaametile ja Keskkonnaametile. Teavet saab ka Tolliamet, Veeteede Amet jt. EMDE edasine arendamine ja selle sidumine ametkondade vaheliste liidestele peaks olema lähiaastate programm.

Ka transpordiettevõtjad ja sadamad peaksid selles arendustöös kindlasti osalema. EMDE sidumine ametkondade vastavate programmidega aitaks oluliselt vähendada rutiinseid aruandeid, nende läbitöötamist ja kulusid.

8. Aruanne "Tarbitud kütus ja energia"

Meie liikmetele ei ole teada nimetatud aruande eesmärk.

Ettepanek:

Kui see on tõesti hädavajalik, võiks kaaluda võimalusel andmete kogumist tarnijatelt, kel on tarbijatele üle antavate koguste ja mahtude kohta olemas juba tavapärase äritegevuse käigus tekkinud info.

9. Maaletoojad esitavad Intrastati aruande, sama kohustus on ka kauba lähetajal igas Euroopa riigis oma riigi ees. Seega hetkel peetakse aruannet igas riigis iseseisvalt ja kokkuvõttes topelt, riikidel omavahel infovahetust ei toimu.

Samuti on maaletooja kohustatud täitma nn romuaruannet, kus raporteeritakse maale toodud elektriseadmeid grupiti koos kaaluga (valgustid, kodumasinad, motoriseeritud mänguasjad jms). Samuti on ka siin võimalus saatjal fikseerida, milliseid tooteid, mis koguses ning millisesse riiki lähetab ning meie riik saab selle info lähetaja riigilt.

Ettepanek

Parandada riikidevahelist infovahetust.

HEITMETE ARUANDE ESITAMINE

Sadamad esitavad iga aasta jaanuaris laevadelt aasta jooksul vastuvõetud heitmete aruande. Sarnase aruande teevad jäätmekäitlusfirmad, kes sadamates laevaheitmeid vastu võtavad.

Tekib olukord, kus jäätmefirma saadab jaanuari algul sadamale ülevaatamiseks omapoolsed arvutused aastakoguste kohta, mille sadam kinnitab. Seejärel saadavad mõlemad samad numbrid Keskkonnaametile.

Tulenevalt määrusest „Laevaheitmete ja lastijäätmete üleandmise ja vastuvõtmise korralduslikud nõuded“ esitab sadam nimetatud aruande ka Veterinaar- ja Toiduametile ning Veeteede Ametile. Veeteede Amet ei ole sellest aruandest huvitatud ning ei mõisteta, milleks neile seda aruannet esitatakse.

Lisaks käib Veterinaar- ja Toiduamet aastas korra sadamat kontrollimas ning vaatluse aktis fikseeritakse praktiliselt samad andmed, mis juba aruandes kajastatud.

Ettepanek

Kaaluda heitmete aruande erinevate ametitele esitamise vajalikkust.

TSD

1. Ettevõtted esitavad Maksu- ja Tolliametile ning Statistikaametile sisuliselt sama infot (TSD ja palgastatistika).

Ettepanek

Halduskoormuse vähendamiseks võiks riik TSD ja palgastatistika omavahel ühildada. Näiteks selliste aruannete osas: • MTA “Tulu- ja sotsiaalmaksu ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustuse maksete deklaratsioon” (TSD) ja selle lisad 1, 2 ja 4, mis sisaldavad andmeid palga- ja töötasu andmete kohta • Statistika „Palk“; • Statistika “Töötasu struktuur”; • Statistika „Tööandja kulutused töötajatele“.

2. TSD esitamine muutub uuest aastast veelgi tülisemaks/keerukamaks, kuna mitte üksi tühje ehk siis nullidega TSD ei tule esitada, vaid, kui on nimekirjas töötajaid, kuid väljamakseid ei ole, siis ikkagi tuleb ka isikustatud n-ö nullidega deklaratsioon esitada, kus siis on täidetud ainult töötaja töötaja määr (koormus, koha täituvus).

Ettepanek

Kaotada nn. nullidega deklaratsioonide esitamise kohustus.

ARUANDLUS SOTSIAALKINDLUSTUSAMETILE

Sotsiaalkindlustusametile läbi www.eesti.ee esitatav aruandlus on üsna ebamugav.

Ettepanek

Sotsiaalkindlustusameti aruandluse võiks Maksu- ja Tolliameti aruandlusega ühildada või läbi ühe portaali esitada. Iga ameti erinevas keskkonnas algselt ligipääsude andmine ja administreerimine on omaette aeganõudev.

Haiguslehed, taotlused töövõimetuspensioni saava töötaja sotsiaalmaksu tasumiseks, ravikindlustuse kontroll jne võiks olla ühildatud kõik ühte keskkonda, kuhu sisse logimiseks on vajalik vaid ühekordne õiguste andmine.

KÄIBEMAKS

Käibemaksu deklareerimisega seoses on halduskoormus ebahühtlane sõltuvalt ettevõtte suurusest ja tegevusvaldkonnast.

Erisusi on väga palju ja sellest tulenevalt seadusega kursis olemine ja erisuste teadmine on piisavalt ajamahukas, rääkimata spetsialistidele makstud rahast, mis sellega kaasneb.

Ettepanek

Käibedeklaratsiooni täitmine ja juhised võiksid olla selgemad.

ARUANNE TEENUSTE JA KAUPADE MÜÜK/OST MITTERESIDENDILE

Eesti Panga aruandes on teenuste ja kaupade müük/ost mitteresidendile, infot peab esitama riikide lõikes ja peab olema lisatud teenuse kood.

MTA kogutavas VD aruandes näidatakse samuti liikmesriikidele müüki riikide ja ettevõtete lõikes.

Ettepanek

Ettepanek on vastav aruandlus ühtlustada. Samuti võiks kaaluda Eesti Panga maksebilansi aruande integreerimist muude ettevõtte poolt Maksu- ja Tolliametile ja Äriregistrile esitatavate aruannetega.

SÕIDUPÄEVIKUD

Sõidupäevikute kaotamine säästaks ettevõtetele arvestuslikult 60 mln € aastas. Riigile ei anna sõidupäevikud suurt midagi, kuna neid võltsitakse ja riik on ise tunnistanud, et neid kontrollida ei jõua. Lisaks on 50% käibemaksu mahaarvamise piirang juba ise hinnang erakasutuse ligikaudsele ulatusele (riigikohtulahend), mistõttu on sõidupäevik dubleeriv arvestusmeetod selle ulatuse hindamiseks.

Ettepanek

Sõidupäevikute kaotamine.

VÄLISMAALASTEST TÖÖTAJAD

1. Vastavalt Välismaalaste seaduse § 285, tööandja on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit välismaalase töötamise alustamisest ja/või töösuhte lõpetamisest. Seejuures tänapäeval andmeid tööle asumisest nagu ka töösuhte lõpetamisest sisestatakse maksuameti Töötamise registrisse. Sama puudutab ka töökoha muutmist, mida samuti sisestatakse tööregistrisse.

Ettepanek

PPA võiks välismaalaste töötamise kohta andmeid kontrollida Töötamise registrist.

2. Välismaalastest töötajate Eestis elamise kinnitamist puudutavad arvukad päringud PPA spetsialistidelt (töötaja pangaarve väljavõte, töötunnistuse jms esitamine). Andmeid vajatakse välismaalasest töötaja Eestis viibimise kinnitamiseks, kuid meie arvates järeldamiseks, kas töötaja viibib Eestis või mitte, piisab Töötamise registris olevatest andmetest. Sarnased päringud on õigustatud siis, kui tööregistris on olemas andmed töösuhte peatamisest.

Ettepanek

PPA võiks välismaalaste Eestis elamise kohta andmeid kontrollida Töötamise registrist.

ALAEALISE TÖÖLE VÕTMINE

Aeganõudev on Tööinspektsiooni teavitamine/nõusoleku küsimine, kui alaealine tööle võtta.

Ettepanek

Tööinspektsioonil on juurdepääs Töötamise registrile ja selle alusel võiks teostada pistelist kontrolli.

Näiteks käesoleva aasta suvel teostati lauskontrolli ja sinna kulus nii Tööinspektsioonil kui ettevõtjatel väga suur töömaht.

TÖÖKESKKONNA NÕUKOGU ARUANDLUS

Töökeskkonna nõukogu teavitab kirjalikult hiljemalt iga aasta 1. detsembriks Tööinspektsiooni kohalikku asutust oma viimase 12 kuu tegevusest. See on väga mahukas kokkuvõte, mille kasutegur on küsitav ja väljund arusaamatu (töötervishoiu ja tööohutuse seadus § 18 lg 11).

Ettepanek

Nimetatud kohustus kaotada.

TÖÖKESKKONNA RISKIANALÜÜS

Töökeskkonna riskianalüüsi koostamisega kaasneb tööandjatele väga suur halduskoormus.

Ettepanek

Muuta õigusakte selliselt, et riskianalüüsi kirjalikku dokumenti ei pea koostama kuni 3 töötaja ja madala riskitasemega ettevõtteid.

Alternatiivne ettepanek on, et lihtsustatakse eTI vahendusel väikeettevõtete riskianalüüsi koostamist vastavate juhenditega. Sellisel juhul võiks kuni 3 töötaja ja madala riskitasemega ettevõtte riskianalüüsi koostamise asemel pigem fikseerida oma töökeskkonnaga seotud riskid.

Samuti võiks luua tööandjatele võimaluse läbi eTI teostada ettevõtte töökeskkonna sisekontrolli. Selleks võiks panna üles valikvastustega küsimustiku ning juurde selgitused.

TÖÖVAIDLUSTEGA SEOTUD MENETLUSED

Töövaidluskomisjonides on vaidluste lahendamine aeganõudev.

Ettepanek

Muuta individuaalse töövaidluse lahendamise seadust selliselt, et töövaidlusega seotud dokumente oleks võimalik edastada eTI või e-Toimiku vahendusel (see lihtsustaks ka vaidlevate poolte hilisemat kohtusse pöördumist), kirjaliku menetluse võimaluse andmine töövaidluskomisjonile ja näiteks Skype vahendusel või muu tehnilise lahenduse abil töövaidluskomisjoni istungil osalemise võimaluse andmine, mis kiirendaks oluliselt menetluse kulgu.

ARUANNETE ESITAMINE TÖÖINSPEKTSIOONILE

Riigi erinevad infosüsteemid ja andmekogud võimaldavad saada teavet, mille nõudmine ettevõtjalt ei ole enam põhjendatud.

Ettepanek

Tööinspeksioon võiks tööandja teatise asemel saada riikliku järelevalve teostamiseks andmeid olemasolevatest andmekogudest.

TÖÖTAJA ESMANE TERVISKONTROLL

Töötaja esmane terviskontroll peab toimuma juba tööle asumise esimese kuu jooksul, mis on väga lühike tähtaeg (Sotsiaalministri määrus 24.04.2003 nr 74 „Töötajate tervisekontrolli kord“ § 5).

Ettepanek

Töötaja esmase tervisekontrolli võiks siduda töötaja katseaja kestusega, mis TLS kohaselt on 4 kuud ehk tööandjale peaks jääma võimalus saata töötaja tervisekontrolli katseaja kestel, mitte ainult esimese kuu jooksul.

SOODUSTINGIMUSTEL PENSION

Töötamise registris võiksid olla andmed Vabariigi Valitsuse määruse 16.07.1992 nr 206 alusel nn. soodusstaaži alla kuuluvatest ametitest (loetelu nr 1 ja 2), neid võiks kasutada Sotsiaalkindlustusamet soodustingimustel pensioni määramiseks.

MAJANDUSTEGEVUSE REGISTER

Probleemiks on majandustegevuse register ja sinna oma iga-aastase „elusoleku“ kinnitamine.

Ettepanek

Kui ettevõtte pole näiteks 6 kuu jooksul pärast tähtaja möödumist (ehk 31.12.ks) eelmise majandusaasta aruannet esitanud, kustutatakse ta automaatselt äriregistrist.

Kui ettevõtte asutamine on riigi poolt nii ülilihtsaks tehtud nagu praegu, siis peaks tasakaalu mõttes ka vastupidine suund sama sujuvalt toimima.

PAKENDIARUANDLUS

Pakendiaruannete auditeerimine on uus keerukas ja kulukas kohustus, mis meie liikmete hinnangul vastavat lisaväärtust ei anna.

Ettepanek

Ettepanek on veelkord läbi mõelda, eelistatult koostöös teadlastega, kas sellises mahus ja detailsuses aruandlus on Pakendiseaduse õilsa eesmärgi täitmiseks hädavajalik või oleks ligilähedaselt sama tulemuseni võimalik jõuda oluliselt vähema andmekoguga.

Võiks kaaluda maaletoojate pakendiinfo esitamise ühendamist tollimisprotsessiga.

KESKKONNADEKLARATSIOONID

1. Keskkonnadeklaratsioonide aruanded on kvartaalsed (keskkonnatasude seadus §33⁴). Lisaks iga-aastane aruanne (keskkonnaministri määrus 13.12.2006 nr 76 „Välisõhu saastamisega seotud tegevusest aru andmise kord ja vorm“), mis dubleerib kvartaalseid aruandeid.

Ettepanek

Kaotada aastaaruanne.

2. Välisõhu saaste deklaratsioon ning vastav saastemakse.
Saaste koguse arvutamise aluseks on küttegaasi kogus, mille näiteks sadam oma kütteseadme jaoks on ostnud.
Välisõhu saastemaksu aluseks on seega vaid gaasikogus. Suvel seade ei tööta ning esitada tuleb „nulldeklaratsioon“. Talveperioodil on seadme töökoormus ja gaasi kogus aastate lõikes enam vähem sarnane. Järelikult on enamuse juhtudel võimalik arvestada keskmise kogusega.

Ettepanek

Saastetasu aluseks võib olla keskmine kooskõlastatud makse, mida on võimalik ka kooskõlastada ning deklaratsiooni koostada ei oleks vaja.

Alternatiiv: Kuna gaasi hind sisaldab riigi aktsiisi, siis formaalset saastedeklaratsiooni ei esitata, sest keskkonnarisk arvestatakse aktsiisi sisse.

3. Iga kvartal tuleb sadamatel täita veesaastetasu deklaratsioon.

Proovide võtmine toimub seega iga kvartal. Saaste protsendid sõltuvad vihma sagedusest ning ka sellest, kelle maalt, sõiduteedelt ja veel kusagilt kaevudest vesi suundub sadama väljundotsikusse, kus analüüsid võetakse.

Sadam tellib kvartaalse mõõtmise ja maksab selle eest ning seejärel tasub riigile ka saastetasu.

Ettepanek

Deklaratsiooni täitmise asemel võiks kehtestada iga konkreetse ettevõtte keskmise näitaja ning selle alusel maksta riigilõivu. Jääks ära pidev analüüside tegemine ja deklaratsiooni täitmine.

VABATSOON (tollikorralduse erisused) EESTI SADAMATES

Vabatsoon on tollikorraldus, mille peamiseks eesmärgiks on halduskoormuse vähendamine. Vabatsooni režiim on Euroopa tollikorralduses (EL Tollikoodeks) õiguslikult reguleeritud ning paljudes Euroopa sadamates ka korraldatud.

Eesti sadamates kehtestati vabatsooni režiim 1997 aastal (Muuga sadam, Sillamäe sadam) ning selle käivitamisel lähtuti EL uuest tollikoodeksist ning tehti koostööd Saksamaaga, vastava abiprogrammi raames.

Vabatsoonide käivitamisel oli Eesti vabatsooni režiim küllalt innovaatiline ning vähendas oluliselt sadamaettevõtja ning tolli halduskoormust; samas tollikontrolli tõhusus ei kannatanud. Tolliametnikud said vajaliku koolituse Hamburgi sadamas.

Tänaseks on EL sadamates vabatsooni režiim arenenud edasi väga tõhusaks vähese halduskoormusega korralduseks. Eestis ei ole aga mingid arenguid tõhususe suunas toimunud, pigem on märgata suhtelist tagasiminekut. Võrdluses on suur erinevus näiteks Hollandi sadamate vabatsooni korralduse ja Eesti sadamate vabatsooni korralduse vahel.

Ettepanek:

Esmalt oleks otstarbekas teha võrdlusaudit Eesti ja näiteks Hollandi vabatsoonide korralduse vahel.

SADAMA JÄRELEVALVE

Erinevad riiklikud ametkonnad teevad sadama järelevalvet, mille käigus vaadatakse sadama poolt koostatud tegevusjuhendeid, kavasad ning eeskirju. Mitmete kohustuslike tegevusjuhendite uuendamistähtaeg on erinev.

Näiteks: reostustõrje kava tuleb Keskkonnaametiga kooskõlastada iga 5 a järel; laevaheitmete vastuvõtmise kava iga 3 a järel; raadioseadme kasutamise luba tuleb uuendada igal aastal. Seejuures on riigiametnike järelevalve tihedus sadamas põhjendamatult kõrge. Sarnane olukord ka teistes ettevõtlusvaldkondades.

Ettepanek:

- 1) Sadamate füüsiline (kohaletulekuga) järelevalve perioodilisus ei peaks olema tihedam kui iga kolme aasta järel. Senine iga-aastane kontrollkäik (Veeteede Amet, Päästeamet, Keskkonnainspeksioon, Terviseamet, Tööinspeksioon) põhjustab vaid rutiini, formalismi ning mitmel tasandil ka kulusid.
- 2) Kohustuslike, sadamaettevõtte ettevalmistatud juhendite perioodilisest kooskõlastamisele saatmisest tuleks loobuda. Otstarbekas ja piisav on kooskõlastada juhenddokument (kava, eeskiri, juhend) riigiasutusega vaid selle esmase kehtestamise ajal ning edaspidi täiendatakse ja muudetakse seda korralise riikliku kontrollkäigu perioodil ning kontrollija määratud aja jooksul.
- 3) Mõnede riiklike lubade puhul tuleks selle perioodiline uuendamine lõpetada. Näiteks sadama sideseadme kasutusluba. Sadam-laev raadiojaama loa uuendamine igal aastal on mõttetu formaalne tegevus.

ETTEVÕTJA-RIIK HALDUSTOIMINGUTE e INFOKESKKONDADE PAREM KASUTAMINE

Probleem on selles, et e- keskkonna käivitamisel jäävad õigusruumi kehtima nõuded, kus ettevõtja peab teatud taotlustele lisama rida dokumente, mis on e-keskkonnas olemas.

Ametnik, kes haldab teatud teemat, peab nõudma paberdokumentide esitamist vastavalt seaduse sättele.

Näiteks kaubakäitlemiseks (puistelast) vajaliku vee erikasutusloa taotlemisel tekib tihti järgmine olukord:

Taotleja esitab taotluse ja vahel on see kiireloomuline. Pärast mõningast ooteaega saabub kiri, kus teatatakse, et taotlusele tuleb vastavalt õigusaktile lisada näiteks maa-ala mõõtkavoline kaart, ümbruskonna ilmaolude iseloomustus ja looduslikud tingimused, katastridokumendid, väljavõte kinnistusraamatust.

Samas, enamus andmeid saab iga ametkond Maa-ameti e-keskkonnast, ka näiteks e-sadamaregistrist. Kuid õigusaktis on senini konkreetne nõue esitada koos taotlusega kaasdokumendid paber kandjal.

Ettepanek

Tuleks kehtestada korraldus, kus e-infokeskkonna „ettevõtja–kodanik–riik“ käivitamisel analüüsib vastav riigiasutus (või erinevad) e-keskkonna käivitamisega seonduvad muudatusi ja mõju andmete edastamisele ning õigusaktides varem sätestatud toimingus. Iga uue e-keskkonna käivitamisel tuleb muuta vastavaid õigusakte.

Iga ettevõtte täidab sõltuvalt oma tegevusalast lisaks veel paljusid seadusega sätestatud nõudeid (näiteks tehakse praegu suure andmemahuga energiaauditeid vms), mille kohta detaile me siinkohal välja ei too, kuid mille halduskoormust palume antud projekti raames samuti arvesse võtta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Tamsar
Juhataja